

Profitvezérelt infláció és a pandémia utáni gazdasági dinamika: elméletek, empirikus bizonyítékok és gazdaságpolitikai válaszok egy irodalmi feldolgozás tükrében

HEGEDŰS Szilárd¹ – LENCSES Enikő² – NAGY Gyula³

DOI: [10.29180/978-615-6886-21-7_10](https://doi.org/10.29180/978-615-6886-21-7_10)

Absztrakt

A „greedflation”, vagy „seller’s inflation”, más szóval profitvezérelt infláció⁴ jelensége, amely során a vállalatok a költségeik növekedését meghaladó mértékben emelik az áraikat, és ezáltal hozzájárulnak az infláció növekedéséhez, a COVID-19 világjárványt követő gazdasági helyreállítás során különös figyelmet kapott. Ez a tanulmány a „greedflation” különböző értelmezéseit és empirikus bizonyítékait tárgyalja, hangsúlyozva a gazdasági és politikai következményeket. Az elemzés célja, hogy átfogó képet nyújtson a jelenség okairól és hatásairól, valamint feltérképezze az infláció kezelésére adott gazdaságpolitikai válaszokat. Vizsgálódásunk a pandémia utáni inflációs jelenségekre, kiemelten a profitvezérelt inflációra fókuszál. A tanulmány szisztematikus irodalomkutatás módszerét alkalmazta, amely magában foglalta a tudományos adatbázisokból (Scopus, Web of Science, EconLit stb.) és a szakmai sajtóból származó releváns források elemzését, különös figyelmet fordítva az információk megbízhatóságára és objektivitására. Az inklúzió során tudományos cikkek, hivatalos jelentések, valamint naprakész nem tudományos források egyaránt szerepeltek a „greedflation” és a pandémia utáni inflációs jelenségek átfogó vizsgálatához. A kutatás feltárja, hogy a vállalati profitszempontok jelentős szerepet játszottak a közelmúlt inflációs hullámaiban, különösen a COVID-19 járvány és az azt követő gazdasági fellendülés idején. Emellett a tanulmány elemzi a költség-nyomásos infláció és az ellátási lánc problémái által okozott áremelkedéseket is. Az eredmények alapján a szerzők véleményt fogalmaznak meg a profitvezérelt infláció tartósságáról és kezeléséről, különösen a monetáris szigorítások és alternatív gazdaságpolitikai eszközök tekintetében. A tanulmány hozzájárul a vállalati profitok és az infláció közötti kapcsolat mélyebb megértéséhez, és rávilágít a regionális és szektorális különbségek jelentőségére az inflációs trendek kezelésében.

Kulcsszavak: profitvezérelt infláció, pandémia utáni infláció, költség-nyomásos infláció, „greedflation”, gazdaságpolitika, monetáris szigorítás

JEL kódok: E31, E32, E52, L16, Q54

Abstract

The phenomenon of "greedflation," also known as "seller's inflation" or profit-driven inflation, refers to instances where companies increase their prices beyond the rise in costs, thereby contributing to inflation. This concept garnered significant attention during the economic recovery following the COVID-19 pandemic. This study explores the various interpretations and empirical evidence surrounding "greedflation," emphasizing its economic and political

¹ Dr. Hegedűs Szilárd PhD, egyetemi docens, Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Kar, Pénzügy Tanszék, hegedus.szilard@uni-bge.hu

² Dr. Lencsés Enikő PhD, egyetemi docens, Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Kar, Menedzsment és Vállalkozás Tanszék, lencses.eniko@uni-bge.hu

³ Dr. Nagy Gyula PhD főiskolai tanár, Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Kar, Pénzügy Tanszék drnagy.gyula@uni-bge.hu

⁴ Ezeket a fogalmakat szinonimaként használjuk. Mivel közülük a „greedflation” megnevezés a leginkább elterjedt, ezért a tanulmányban is főleg ezt használjuk.

implications. The analysis aims to provide a comprehensive understanding of the causes and effects of this phenomenon while mapping out economic policy responses to inflation control.

The research primarily focuses on post-pandemic inflationary trends, with a particular emphasis on profit-driven inflation. The study employed a systematic literature review method, incorporating analyses of relevant sources from scientific databases (e.g., Scopus, Web of Science, EconLit) and professional media outlets, with a strong focus on the reliability and objectivity of the information. The inclusion criteria encompassed peer-reviewed articles, official reports, and up-to-date non-academic sources, ensuring a holistic examination of "greedflation" and post-pandemic inflationary phenomena.

The findings reveal that corporate profit considerations have played a significant role in recent inflationary surges, particularly during the COVID-19 pandemic and the subsequent economic recovery. Additionally, the study analyzes price increases driven by cost-push inflation and supply chain disruptions. Based on the results, the authors offer perspectives on the persistence of profit-driven inflation and its management, particularly in the context of monetary tightening and alternative economic policy tools. The research contributes to a deeper understanding of the relationship between corporate profits and inflation, highlighting the importance of regional and sectoral differences in addressing inflationary trends.

Bevezetés

Az elmúlt években az infláció egyes kiváltó tényezői új megvilágításba kerültek, különösen a COVID-19 járvány és az azt követő gazdasági helyreállítás fényében. Ezek közül a „greedflation”, „seller’s inflation” vagy „profitinfláció” a gazdasági viták középpontjába került. Eszerint a vállalatok hozzájárulnak az inflációhoz azáltal, hogy a profitnövelés érdekében piaci erejüket kihasználva a költségnövekedést meghaladó mértékben emelik áraikat. Ez a jelenség számos más inflációs fogalommal együtt – mint a maginfláció, NAIRU (Non-Accelerating Inflation Rate of Unemployment), bér-ár spirál, valamint a környezeti tényezők által generált inflációs formák, mint a „climateflation”, „fossilflation” és „greenflation” – összetett képet fest a pandémia utáni gazdasági dinamikáról.

Ebben az elemzésben megvizsgáljuk a „greedflation” jelenségét és annak hatását az inflációra, beleértve a vállalati profitok növekedését és az ármeghatározás komplexitását az inflációs környezetben. Feltárjuk, hogy volt-e ténylegesen profitinfláció, és milyen empirikus bizonyítékok támasztják alá vagy cáfolják ezt a jelenséget. Emellett áttekintjük az inflációra adott gazdaságpolitikai válaszokat és megoldási javaslatokat, beleértve a monetáris szigorítást, a vállalati adók emelését. Célunk, hogy átfogó képet adjunk az infláció jelenlegi formáiról, okairól és lehetséges kezelési módjairól a pandémia utáni gazdasági környezetben.

A tanulmány célja a „greedflation” és a pandémia következtében megjelenő egyéb inflációs jelenségek átfogó vizsgálata volt, elsősorban a szakajtó, a tudományos közlemények és egyéb források áttekintésével. Az irodalomkutató 2022-2024 júliusa között végeztük, felhasználva mind a tudományos adatbázisokat – mint a Scopus, Web of Science, EconLit, JSTOR és a Google Scholar – mind pedig a szakmai sajtó online platformjait és gazdasági hírportálokat.

Az inklúziós kritériumok közé tartoztak a szakértői bírálaton átesett tudományos cikkek, hivatalos jelentések, közlemények, valamint a szakajtóban és gazdasági hírportálokon megjelent elemzések, cikkek és interjúk, amelyek közvetlenül kapcsolódtak a vizsgált témához. Nem zártuk ki a nem tudományos forrásokat, mivel ezek gyakran naprakész információkat és különböző nézőpontokat kínáltak a „greedflation” és az inflációs jelenségek megértéséhez.

A források minőségét a tartalmi relevancia, az információk megbízhatósága és az esetleges elfogultságok szempontjából értékeltük. Külön figyelmet fordítottunk arra, hogy a szakajtóban megjelent információkat összevegyük a tudományos szakirodalommal és hivatalos jelentésekkel, biztosítva ezzel az adatok hitelességét és az elemzés objektivitását.

A szisztematikus irodalmi elemzés módszerével – beleértve a szaksajtó és nem tudományos források integrálását is – átfogóan feltártuk a „greedflation” és a pandémia utáni inflációs jelenségek szakirodalmát. Ez a megközelítés lehetővé tette számunkra, hogy több nézőpontból vizsgáljuk a témát, hozzájárulva a mélyebb megértéshez és a további kutatások alapjainak megteremtéséhez.

A „greedflation” és sok egyéb „...fláció” a pandémia nyomán

A továbbiakban az egyes feldolgozott forrásokban az infláció hatótényezőivel kapcsolatban megfogalmazott állításokat, értékeléseket ismertetjük. Nem szó szerinti idézetek formájában tesszük mindezt, hanem az egyes elemeket érintő tartalmi összefoglalás keretében.

A „greedflation” kifejezés magyarul leggyakrabban a „profitinfláció”, „mohóságinfláció”, vagy „kapzsinfláció” szavakkal helyettesíthető (Varga – Veczán, 2022; Zsoldos, 2023). Ezek a szinonimák mind azt a jelenséget írják le, amikor a vállalatok a költségnövekedést meghaladó mértékben emelik az áraikat, így növelve profitjukat, miközben ennek révén hozzájárulnak az inflációhoz. A „greedflation”, illetve „seller’s inflation” kifejezés egyre gyakrabban kerül elő a gazdasági vitákban, különösen az elmúlt évek inflációs hullámaival kapcsolatban (Weber – Wasner, 2023).

Maga a „greedflation” nem újkéltű fogalom. Ezt a jelenséget különösen a COVID-19 járvány idején és az azt követő gazdasági helyreállítás során figyelték meg. Az európai és amerikai gazdaságokban egyaránt jelentős szerepet tulajdonítanak neki az elmúlt évek inflációt kiváltó tényezői sorában (Financial Times, 2023; Stoller, 2021).

A pandémia utáni időszakban egy új gazdasági jelenség, a profit infláció került előtérbe, amely akkor alakul ki, amikor a vállalatok az áremelésekkel növelik profitjukat, nem pedig a termelési költségeik leszorításával. Ennek a jelenségnek a következményeként a vállalati nyereségek növekedése jelentősen hozzájárult az infláció emelkedéséhez, nagyobb mértékben, mint a munkaerő vagy anyagköltségek növekedése (IMF, 2023; Nikiforos et al. 2024). A jelenség szorosan kapcsolódik a profitvezérelt inflációhoz, amely különösen a pandémia utáni időszakban vált hangsúlyossá, mivel a vállalatok az igény növekedését kihasználva emelték áraikat (Nikiforos et al, 2024; RBA, 2023; Bivens, 2022; Glover et al., 2023).

Ezzel szemben a maginfláció olyan inflációs mutató, amely kizárja az élelmiszer- és energiaárak ingadozásait, így stabilabb képet ad az inflációs trendekről. A legújabb kutatások szerint a maginflációs nyomások tartósabbak, amit a folyamatosan magas kereslet és az ellátási lánc problémái táplálnak (IMF, 2023). A költség-nyomásos inflációval együtt mindez hozzájárult ahhoz, hogy a jelenlegi gazdasági környezetben mindkét inflációs típus jelentős szerepet játszott, különösen az ellátási lánc zavarai és az erős fogyasztói kereslet miatt (Nikiforos et al. 2024).

Ezen inflációs dinamikák hátterében a NAIRU fogalma is fontos szerepet játszik, amely azt a munkanélküliségi szintet jelöli, amely alatt az infláció emelkedni kezd. A legújabb viták szerint az NAIRU eltolódott a munkaerőpiac szerkezeti változásai miatt, ami tovább bonyolítja az inflációs dinamikát (IMF, 2023).

A pandémia utáni gazdasági helyzetben megkerülhetetlenné vált a bér-ár spirál és az ár-ár spirál hatásának vizsgálata is. A bér-ár spirál során a növekvő bérek magasabb árakhoz vezetnek, ami további bérköveteléseket generál, míg az ár-ár spirál esetében az árak egymást követő emelései jellemzőek. A jelenlegi kutatások szerint azonban ezek a spirálok kevésbé jelentősek, mint a profitvezérelt áremelések (Lorenzoni – Werning, 2023).

A vállalati magatartásra és a gazdasági ciklusokra reflektálva, egy újabb fogalom, a „greedflation”, azaz „mohóság vezérelt infláció” is előtérbe került. Ez az inflációtípus a vállalatok indokolatlan áremeléseiből ered, főként gazdasági fellendülési időszakokban. Ez a koncepció különös figyelmet kapott a vállalati magatartások elemzése során a gazdasági helyreállítási fázisokban (The Guardian, 2023; Lapavitsas, 2022).

A gazdasági környezetben egyre nagyobb figyelmet kapnak a környezeti tényezők által generált inflációs formák, mint a „climateflation”, „flossilflation” és „greenflation”. Ezek az inflációtípusok arra utalnak, hogy miként befolyásolják az árakat a környezetvédelmi politikák és változások. A „climateflation” a klímaváltozással kapcsolatos költségekből adódik, a „flossilflation” a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségből, míg a „greenflation” a zöld energia átállás költségeiből ered (IMF, 2023).

A fenti inflációs jelenségek mellett a gazdasági szakirodalomban még mindig relevánsak a hagyományos inflációs fogalmak, mint a defláció, stagfláció és hiperinfláció, bár ezek kevésbé kerültek fókuszba a pandémia utáni időszakban. A defláció az árszínvonal általános csökkenését jelenti, míg a stagfláció a stagnáló gazdasági növekedés és az egyidejű magas infláció kombinációjára utal.

A hiperinfláció pedig rendkívül gyors és általában ellenőrizhetetlen inflációként definiálható (IMF, 2023). Különbőféle fogyasztóvédelmi szervezetek hívták fel a figyelmet az egyes termékek áremelkedésének elrejtésére szolgáló trükközésre, az ún. „shrinkflation” eljárásra, amely során az előrecsomagolt termékek ára vagy nem változik, de a súlyuk, mennyiségük csökken, vagy az áruk ezzel nem arányosan mérséklődik. A „cheapflation” gyakorlat során a végterméket ugyan változatlan áron értékesítik, azonban a termék gyártója az egyes összetevők közül a legdrágábbakat csökkenti, esetleg teljesen kihagyja, vagy olcsóbb, gyengébb minőségű komponenssel helyettesíti (Walker, 2024).

A „shockflation” mint gazdasági terminológia, szintén kulcsfontosságúvá vált, különösen a pandémia időszakában. Ez a fajta infláció hirtelen, váratlan események hatására alakul ki, és gyors, jelentős áremelkedéseket okoz. A COVID-19 járvány például egy klasszikus „shockflation” eset, hiszen a globális ellátási láncok hirtelen leállásai áruhiányhoz és jelentős áremelkedésekhez vezettek (IMF, 2023). Ábel részletesen elemzi a globális értékláncok működésében bekövetkezett zavarok következményeit a globalizáció folyamatára nézve, valamint az ezekre adott gazdaságpolitikai válaszokat (Ábel et al., 2024).

Volt-e profitinfláció?

Az inflációs nyomások és a felárak közötti kapcsolat a COVID-19 járvány alatt különösen figyelemre méltó volt. Egy tanulmány kimutatta, hogy a felár infláció jelen volt az iparosodott országokban a 2021-22-es inflációs hullám során, és elutasította a bér-ár spirál koncepcióját, amelyet a hagyományos inflációs modellek gyakran hangsúlyoznak (Matamoros, 2024). Ezzel párhuzamosan egy másik kutatás Kanada vállalatainak feláraitól kimutatta, hogy a felárak változása 2021-ben kevesebb mint egytizedét magyarázta az inflációnak, és a csúcsinflációt elsősorban a vállalatok költségeinek változása hajtotta (Bonam – Smădu, 2021). Konczal és Lusiani empirikus adatok alapján igazolta, hogy a vállalatok kihasználták a piaci pozíciójukból fakadó lehetőségeiket a haszonkulcs növelésére (Konczal – Lusiani, 2022).

A járvány torzító hatása a Fogyasztói Árindex (Consumer Price Index, CPI) mérésében is megfigyelhető volt. A CPI infláció mérésében a kiadási minták változása jelentős torzulást okozott, amely szintén hozzájárult az infláció megugrásához (Cavallo, 2023). Ezt a torzulást tovább erősítették az egyes termékeknél a COVID-19 által előidézett gyors árváltozások, amelyek kérdéseket vetettek fel azok tükröződéséről a fő inflációs mutatókban (Blundell et al., 2020).

A COVID-19 alatti inflációs forgatókönyvek megelőzése érdekében a szakirodalom több gazdaságpolitikai megközelítést is hangsúlyozott (De Loecker et al., 2020). A logikai-analitikai megközelítések szükségességét különösen kiemelték az inflációs forgatókönyvek megelőzése érdekében (Beretta, 2021). Emellett a CPI fogyasztási kosár súlyozásának gyakori frissítési szükségességére is rámutattak, amelyet a fogyasztási mintákban bekövetkezett jelentős változások indokoltak (Grigoli – Pugacheva, 2024).

Az empirikus bizonyítékok és elméleti megközelítések alapján az Egyesült Királyságban a vállalati jövedelmezőség stabil maradt a „greedflation” vádjai ellenére. A Bank

of England nem talált bizonyítékot arra, hogy az élelmiszer-beszállítók vagy más nem energia- és nem pénzügyi csoportok túlzott mértékű haszonszerzésre törekedtek volna, ami arra utal, hogy az inflációt sokkal inkább külső tényezők, mint pl. az energiaárak és az ellátási lánc problémái vezérlik (Financial Times, 2023). Hasonló következtetésre jutott az angol gazdasági hetilap is, amely már az írása alcímében leszögezte, hogy az infláció valódi okai között a gazdaságpolitikai hibák, a háború, nem pedig a vállalatok kapzsisága keresendő (The Economist, 2023).

Ezzel szemben Conor Smyth kritikával illeti a Wall Street Journal fent említettekhez hasonló álláspontját, miszerint a vállalati haszonszerzés ("greedflation") jótékony hatású lenne a gazdaságra. Smyth szerint ez a gyakorlat a vagyont a fogyasztóktól a vállalatok felé csoportosítja át, súlyosbítva az egyenlőtlenséget és hozzájárulva az inflációhoz azáltal, hogy a vállalatok a költségnövekedésüket meghaladó mértékben emelik az áraikat (FAIR, 2023).

A befektetői nézőpontok is alátámasztják a „greedflation” negatív gazdasági hatásait. Egy Bloomberg felmérés szerint sok befektető úgy véli, hogy a vállalati mohóság fűtötte az inflációt, amelynek megfékezése magas kamatlábakat tesz szükségessé. A vállalatok a járvány óta költségnövekedésüket meghaladó mértékben emelték az áraikat, ami történelmileg magas profitmárgákat eredményezett. A befektetők szerint szigorúbb monetáris politika és sokkal erősebb, következetesebb antitröszt politika végrehajtás szükséges a profitvezérelt infláció kezeléséhez (White, 2023).

Az inflációs környezetben az ármeghatározás kérdése is központi szerepet játszik. Az Atlanta, Cleveland és New York-i Federal Reserve Bankok tanulmánya szerint a vállalatok az árakat a keresleti viszonyok és költségvárakozások alapján határozzák meg, jelentős eltérésekkel az egyes vállalatok között. A kutatás becslései szerint a vállalatok a költségnövekedés mintegy 60-70%-át hárítják át az árakra, ami a költségek, kereslet és árazási stratégiák közötti összetett kapcsolatot jelzi (Liberty Street Economics, 2023).

A „greedflation” széleskörű gazdasági és társadalmi hatásokkal bír, amelyek közül Paul Donovan, az UBS közgazdásza szerint az egyik az, hogy a profitvezérelt infláció jelentős mértékben hozzájárult az infláció lassú csökkenéséhez. Míg ez az inflációs forma valószínűleg nem tartós, mégis jelentős terhet ró a fogyasztókra, mivel a vállalatok a költségnövekedést meghaladó mértékben emelik áraikat, hogy növeljék profitjukat (UBS Report, 2023). Az infláció okainak és időbeli hatásainak megítélése azonban változó az irodalomban. Míg egyes tanulmányok a profitvezérelt inflációt hangsúlyozzák, mások inkább a költség-nyomásos inflációt tartják meghatározónak. Emellett a profitvezérelt infláció időbeli hatásait illetően is eltérő vélemények vannak: míg egyes kutatók szerint ez átmeneti jelenség, mások hosszabb távú gazdasági következményekkel számolnak (Nikiforos, 2023).

Mik lehetnek a megoldások?

A profitvezérelt infláció kezelésére különböző politikai válaszok születtek. A monetáris szigorítást sokan szükséges válasznak tartják az infláció visszaszorítására. Ugyanakkor alternatív megközelítések is felmerültek, mint például a vállalati adók emelése és az antitröszt szabályozások szigorítása. A közgazdászok és politikai döntéshozók arra is törekszenek, hogy szélesebb körű adatgyűjtés és megfigyelés révén jobban megértsék és kezeljék a profitvezérelt infláció hatásait (Boissay et al. 2023).

A regionális különbségek és a szektorális elemzések is eltérő képet mutatnak az inflációs hatásokról és a vállalati árazási gyakorlatokról. Az Egyesült Királyság és az euróövezet hasonló mintákat mutat, míg az Egyesült Államokban eltérő tendenciák figyelhetők meg. Az energia- és nyersanyagipar különösen jelentős profitnövekedést mutatott, míg más iparágakban a költségnövekedés és az árak emelkedése kiegyensúlyozottabb volt (Financial Times, 2023).

Az infláció gazdasági és társadalmi hatásai jelentősek. Ugyanakkor a gazdaságpolitikai válaszok között a monetáris szigorítások és a versenypolitikai szabályozások szükségessége

szélesebb körben elfogadott, mint a profitvezérelt infláció kezelésére irányuló megközelítések (Boissay et al., 2023). A monetáris szigorítások keretében felmerült a vállalati adók emelése és a monopólium-ellenes szabályok szigorítása. Az Európai Központi Bank és más gazdaságpolitikai intézmények is aggódnak a profitvezérelt infláció miatt, ezért jobban nyomon követnék a vállalati profitokat a pontosabb adatok érdekében (Financial Times, 2023; White, 2023).

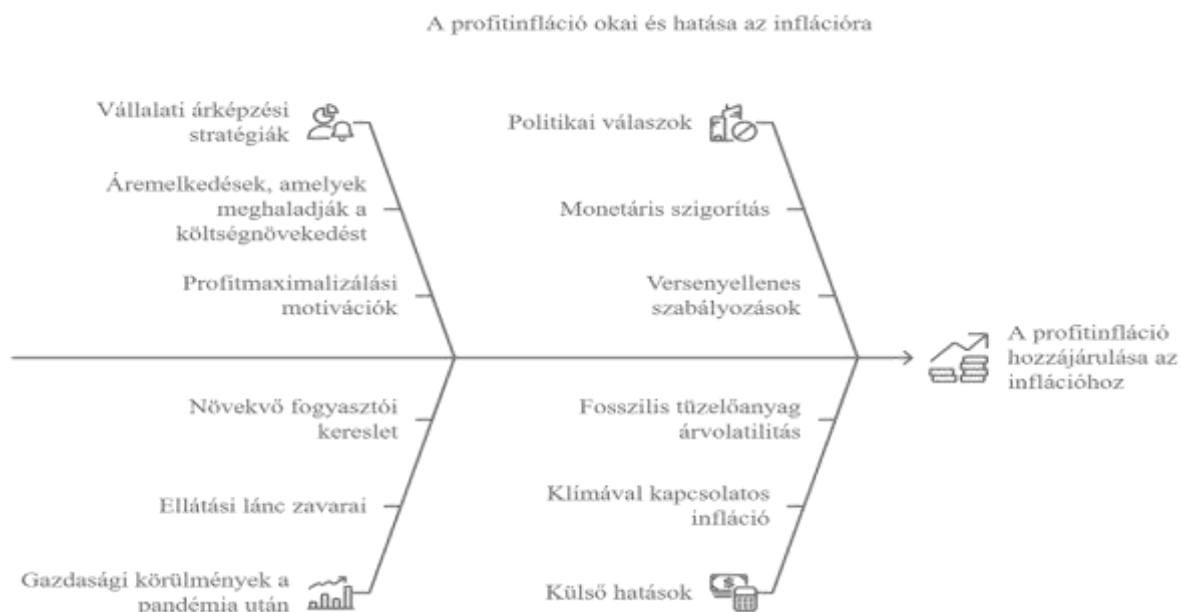
A pandémia utáni inflációs dinamikák elemzése változatos képet mutat, amelyben a profitvezérelt infláció, a maginfláció, a költség-nyomásos infláció és a különféle „shockflation” típusok egyaránt szerepet játszanak. Az irodalom széles körben elismeri a vállalati profitok és az infláció közötti szoros kapcsolatot, ugyanakkor az egyes gazdasági szereplők közötti eltérések és a gazdaságpolitikai válaszok különbségei tovább bonyolítják az inflációs trendek megértését és kezelését.

Következtetések

A szisztematikus irodalmi áttekintés alapján megállapítható, hogy a "greedflation", vagyis a profitvezérelt infláció, jelentős szerepet játszott a COVID-19 járvány utáni inflációs hullámokban. A vállalatok számos esetben a költségnövekedést meghaladó mértékben emelték áraikat, ami a profit-marzsok növekedéséhez és az általános árszínvonal emelkedéséhez vezetett. Ez a jelenség különösen az energia-, olaj-, gáz- és bányászati szektorban volt megfigyelhető, ahol a vállalatok kihasználták a Oroszország Ukrajna elleni háborúja miatt megnövekedett keresletet és piaci bizonytalanságot.

Az inflációs dinamikák azonban összetettek, és nem redukálhatók kizárólag a „greedflation” jelenségre. A maginfláció és a költség-nyomásos infláció is jelentős szerepet játszott, amit a folyamatosan magas kereslet, az ellátási lánc zavarai és a munkaerőpiac szerkezeti változásai tápláltak. A NAIRU eltolódása, valamint a bér-ár és ár-ár spirálok hatása tovább bonyolította az inflációs folyamatokat, bár a kutatások szerint ezek kevésbé voltak meghatározóak, mint a profitvezérelt áremelések.

A gazdaságpolitikai válaszok tekintetében a monetáris szigorítás gyakran tekinthető szükséges lépésnek az infláció visszaszorítására. Ugyanakkor felmerültek alternatív megközelítések is, mint a vállalati adók emelése és az antitröszt szabályozások szigorítása. A szakértők egyetértenek abban, hogy a pontosabb adatgyűjtés és a vállalati profitok nyomon követése elengedhetetlen az inflációs trendek jobb megértéséhez és a hatékony politikai válaszok kialakításához (1. ábra).

1.ábra: A pandémia nyomán fellépő infláció okai

Forrás: Saját kutatás, 2024

Az elemzés rávilágít arra is, hogy a környezeti tényezők által generált inflációs formák, mint a „climateflation”, „fossilflation” és „greenflation”, egyre nagyobb szerepet kapnak. Ezek az inflációtípusok jelzik, hogy a környezetvédelmi politikák és a klímaváltozás elleni intézkedések hogyan befolyásolják az árakat és a gazdasági dinamikát.

A tanulmány hangsúlyozza, hogy az infláció komplex jelenség, amelyet több tényező együttesen alakít. A „greedflation” jelentős hatást gyakorolt a pandémia utáni gazdasági környezetre, de nem tekinthető az infláció egyetlen vagy kizárólagos okának. A vállalati magatartás, az ármeghatározás stratégiái, a piaci kereslet és kínálat, valamint a globális gazdasági és környezeti tényezők mind hozzájárulnak az infláció alakulásához.

Irodalomjegyzék

Ábel, I.; Gerlaki, B.; Lóga, M.; Nagy, Gy. (2024) *Gazdasági globalizáció és globális értékláncok* KÜLGAZDASÁG 68: 7-8 pp. 25-47.

Beretta, E. (2021, March). Inflation bald als Folgeeffekt der COVID-19-Pandemie? In List Forum für Wirtschafts-und Finanzpolitik (Vol. 46, No. 3, pp. 359-377). Berlin/Heidelberg: Springer Berlin Heidelberg. <https://link.springer.com/article/10.1007/s41025-021-00213-8>

Bivens, J. (2022): *Corporate profits have contributed disproportionately to inflation. How should policymakers respond?* Economic Policy Institute <https://portside.org/2022-04-24/corporate-profits-have-contributed-disproportionately-inflation-how-should-policymakers> letöltve: 2024.10.15

Boissay, F., Collard, F., Manea, C., & Shapiro, A. H. (2023, December). Monetary tightening, inflation drivers and financial stress. Federal Reserve Bank of San Francisco. <https://www.bis.org/publ/work1155.htm> letöltve: 2024.10.

Blundell, R., Costa Dias, M., Cribb, J., Joyce, R., Waters, T., Wernham, T., & Xu, X. (2022). Inequality and the COVID-19 Crisis in the United Kingdom. Annual review of Economics, 14(1), 607-636. <https://doi.org/10.1146/annurev-economics-051520-030252>

Bonam, D., – Smădu, A. (2021). The long-run effects of pandemics on inflation: Will this time be different? *Economics letters*, 208, 110065.

Cavallo, A. (2024). Inflation with Covid consumption baskets. *IMF Economic Review*, 72(2), 902-917. <https://www.nber.org/papers/w27352>

De Loecker, Jan – Eeckhout, Jan – Unger, Gabriel (2020) *The Rise of Market Power and the Macroeconomic Implications*. *The Quarterly Journal of Economics* 135 (2): 561–644. <https://doi.org/10.1093/qje/qjz041> <https://academic.oup.com/qje/article/135/2/561/5714769>

FAIR. (2023). *Conor Smyth's critique of corporate profiteering as "„greedflation”"*. FAIR Media Analysis Report. <https://fair.org/home/wsj-says-corporate-profiteering-is-good-actually/> letöltve: 2024.10.

Financial Times. (2023) UK corporate profitability remains stable despite ‘„greedflation”’ claims Financial Times Business Section. <https://www.ft.com/content/dd7a2607-6cbd-474b-bd4a-a879a4e81fd7> letöltve: 2024.10.15

Glover, Andrew – Mustre-del-Rio, Jose – von Ende-Becker, Alice (2023) *How Much Have Record Corporate Profits Contributed to Recent Inflation?* *Economic Review*, Federal Reserve Bank of Kansas City, Vol. 108 no.1, pages 23-34, January. <https://doi.org/10.18651/er/v108n1glovermustredelrioondenbecker> <https://www.kansascityfed.org/research/economic-review/how-much-have-record-corporate-profits-contributed-to-recent-inflation/>

Grigoli, F., – Pugacheva, E. (2024). COVID-19 inflation weights in the UK and Germany. *Journal of Macroeconomics*, 79, 103543. [10.1016/j.jmacro.2023.103543](https://doi.org/10.1016/j.jmacro.2023.103543)

IMF. (2023). *Understanding Post-COVID Inflation Dynamics*. International Monetary Fund Annual Report. <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2023/01/20/Understanding-Post-COVID-Inflation-Dynamics-528404> letöltve: 2024.10.01

Konczal, M. – Lusiani, N. (2022) *Prices, Profits, and Power: An Analysis of 2021 Firm-Level Markups*. Roosevelt Institute, June 2022. http://rooseveltinstitute.org/wp-content/uploads/2022/06/RI_PricesProfitsPower_202206.pdf

Lapavistas, Costas – Meadway, James – Nicholls, Doug (2022) *The True Causes of Inflation: Weak Production and High Profits*, Sept 2022 <https://gftu.org.uk/wp-content/uploads/2022/09/The-Real-Causes-of-inflation.pdf> letöltve: 2024.10.15

Liberty Street Economics. (2023). *Pricing behavior in a high-inflation environment: Insights from the Federal Reserve Banks*. Liberty Street Economics Blog, Federal Reserve Bank of New York. <https://libertystreeteconomics.newyorkfed.org/2023/06/how-do-firms-adjust-prices-in-a-high-inflation-environment/> letöltve: 2024.10.01

Lorenzoni, G., – Werning, I. (2023). Wage price spirals. Forthcoming, Brookings Papers in Economic Activity https://ipl.econ.duke.edu/seminars/system/files/seminars/3804_paper.pdf letöltve: 2024.10.01

Matamoros, G. (2024). Are firm markups boosting inflation? a post-Keynesian Institutional approach to markup inflation in select industrialized countries. *Review of Political Economy*, 36(3), 1042-1063. letöltve: 2024.10.15

Nikiforos, M., Grothe, S., Weber, J. D. (2024). *Markups, Profit Shares, and Cost-Push-Profit-Led Inflation*. Industrial and Corporate Change, Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/icc/dtae003>

RBA. (2023). *The role of corporate profit margins in inflation: Insights from the Reserve Bank of Australia*. RBA Economic Bulletin. letöltve: 2024.10.01

Stoller, Matt (2021): Corporate Profits Drive 60% of Inflation Increases. BIG, Dec. 29. <https://mattstoller.substack.com/p/corporate-profits-drive-60-of-inflation> letöltve: 2024.10.1

The Economist (2023) „„greedflation”” is a nonsense idea. Inflation is the result of economic policy mistakes and war, not corporate avarice Jul 6th 2023 <https://www.economist.com/leaders/2023/07/06/”greedflation”-is-a-nonsense-idea> letöltve: 2024.10.1

The Guardian. (2023). *Corporate behavior and the rise of „greedflation” during economic recovery phases*. The Guardian, Business Analysis Section. letöltve: 2024.10.15

UBS Report. (2023). *Paul Donovan on profit-driven inflation and its economic impact*. UBS Economic Research. letöltve: 2024.10.15

Varga, M. Zs. – Veczán, Z. (2022) *Beszéljünk a kapzsinflációról* Mandiner.hu (2022) október 27. <https://mandiner.hu/belfold/2022/10/inflacio-kapzsinflacio> Letöltés: 2024. március 30.

Weber, I. M. – Wasner, E. (2023) *Sellers’ Inflation, Profits and Conflict: Why can Large Firms Hike Prices in an Emergency?* Review of Keynesian Economics, Vol. 11 No. 2, Summer 2023, pp. 183–213. <https://doi.org/10.4337/roke.2023.02.05>

Walker, L. (2024) 'Not-so-fishy fish sticks': What is cheapflation and what to pay attention to 29 April 2024 <https://www.brusselstimes.com/1021212/not-so-fishy-fish-sticks-what-is-cheapflation-and-what-to-pay-attention-to> letöltve: 2024.10.15

White, S. (2023, June 12). *Fed will keep rates high thanks to inflation fueled by corporate greed, investors say*. Bloomberg. Retrieved from <https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-06-12/fed-to-keep-interest-rates-high-due-to-inflation-fueled-by-soaring-profits> letöltve: 2024.10.15

Zsoldos, Á. (2023): A kapzsinfláció létezik – de mennyire kell félni tőle? július 03. <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20230703/a-kapzsinflacio-letezik-de-mennyire-kell-felni-tole-625405> letöltve: 2024.10.15